

BESTUURSOVEREENKOMST GEBIEDSGERICHTE INRICHTING LANDELIJK GEBIED 2002 – 2005

PARTIJEN:

- 1. DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,**
- 2. DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER,**
- 3. DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT,**
- 4. DE TER ZAKE BEVOEGDE BESTUURSORGANEN VAN DE PROVINCIES, TE DEZEN VERTEGENWOORDIGD DOOR DE VOORZITTER EN DE SECRETARIS VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND INTERPROVINCIAAL OVERLEG OP GROND VAN ARTIKEL 21, LID 5, VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING IPO EN HET BESLUIT VAN HET ALGEMEEN BESTUUR VAN HET IPO, d.d. 7 FEBRUARI 2002, nr. AB 32008/2002, HIERNA TE NOEMEN: “DE PROVINCIES”,**

OVERWEGENDE:

1. dat partijen in het bestuurlijk overleg van 4 november 1999 overeenstemming hebben bereikt over nieuwe uitgangspunten voor de wijze waarop het rijksbeleid voor het landelijk gebied wordt gerealiseerd (hierna te noemen: “het Sturingsmodel”). Deze uitgangspunten behelzen een regierol van de provincies ter zake van de gebiedsgerichte inrichting van het landelijk gebied, waaronder grondverwerving, (land)inrichting en natuurbeheer, zowel tot uitdrukking komend in beleidsmatige aansturing van de uitvoering van beleid op basis van planvorming en programmering en een beleidsneutrale uitvoering door de diensten DLG of LASER van deze planvorming en programmering op basis van en met inachtneming van rijkssubsidieregelingen, een en ander mede ter realisatie van het POP;
2. dat partijen hebben afgesproken de realisatie van het beleid zoveel mogelijk vorm te geven door het formuleren van in toetsbare termen omschreven te realiseren doelen, waarbij een directe koppeling plaatsvindt tussen de doelen en de daarvoor beschikbaar te stellen middelen;
3. dat partijen in de onder 1 bedoelde afspraken zijn overeengekomen telkenmale periodiek blijk te geven van hun onderscheiden inspanningen ter zake van de beleidsrealisering bij de Bestuursovereenkomst en het uitvoeringscontract;
4. dat partijen voorts hebben afgesproken dat de provincies op basis van deze Bestuursovereenkomst een voortschrijdend vierjarig provinciaal uitvoeringsprogramma vaststellen;
5. dat partijen zijn overeengekomen op basis van de onder 3 bedoelde Bestuursovereenkomst en de provinciale uitvoeringsprogramma's, bedoeld onder 4, een uitvoeringscontract te sluiten, waarmee partijen zich financieel en bestuurlijk committeren. Dit commitment laat onverlet de bevoegdheden van de begrotingswetgever en het budgetrecht van Provinciale Staten en de noodzaak te komen tot herziening van afspraken als gevolg van zwaarwegende andere belangen, doch uiteraard onverkort latend lopende juridische verplichtingen jegens derden als gevolg van aangegane subsidieverplichtingen;
6. dat partijen beogen de op basis van het uitvoeringscontract jaarlijks overeengekomen financiële middelen, voor zover van toepassing, ter beschikking te stellen via het Nationaal Groenfonds;

7. dat partijen hebben afgesproken dat de Bestuursovereenkomst en het uitvoeringscontract in onderlinge samenhang de huidige programmeringdocumenten Kaderbrief Groene Ruimte, Interprovinciaal Meerjarenprogramma en Jaarprogramma's Stimuleringsregeling Gebiedsgericht Milieubeleid vervangen;
8. dat de Bestuursovereenkomst en het uitvoeringscontract alle afspraken omvatten die betrekking hebben op de gebiedsgerichte inrichting van het landelijk gebied zoals in de overweging 1 genoemd en voorzover de provincie verantwoordelijk is voor de uitwerking en uitvoering van beleid, onverlet latend de bevoegdheid van partijen andere onderwerpen toe te voegen;
9. dat de verschillende maatschappelijke belangen (landbouw, natuur, wonen, recreatie) eisen stellen aan de kwaliteit van het landelijk gebied, die in sommige gebieden pas goed te verenigen zijn, wanneer gebiedsgericht extra inspanningen gepleegd worden op het terrein van milieu-, natuur- en landschapskwaliteit;
10. dat in de Bestuursovereenkomst geen nieuw beleid wordt geformuleerd, maar dat het sectorale, gebiedsgerichte beleid voor het landelijk gebied inclusief instrumenten in deze Bestuursovereenkomst wordt gebundeld en, waar dit mogelijk en zinvol is, geïntegreerd wordt gericht. Hierdoor wordt de effectiviteit en efficiëntie van de uitvoering van dit beleid in het landelijk gebied bevorderd;
11. dat partijen gericht zijn op het bevorderen van het gebruik van de beschikbare Europese middelen voor kwaliteitsverbetering van het landelijk gebied;
12. dat geldende doelen en regels op (inter-)nationaal niveau (zoals bijvoorbeeld ten aanzien van nationale landschappen, EU-Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) onverminderd van kracht blijven en niet onderhandelbaar zijn binnen de gebiedsvisies en uitvoeringsprogramma's;
13. dat partijen erkennen dat het Sturingsmodel nog een groeimodel is dat op basis van voortschrijdende inzichten zal worden aangepast.

KOMEN OVEREEN

Algemeen:

1. dat partijen jaarlijks een Bestuursovereenkomst en een uitvoeringscontract overeenkomen voor een voortschrijdende periode van vier jaar, waarbij met ingang van 2002 het volgende draaiboek wordt gehanteerd:

Februari:	<i>Actie:</i> Rijkspartijen stellen een indicatieve doelenmiddelentabel "Bestuursovereenkomst" op, aan de hand van doelen in relevante rijksnota's. <i>Product:</i> concept indicatieve doelenmiddelentabel
Maart:	<i>Actie:</i> Provincies vergelijken de concepptabel op hoofdlijnen met het provinciale beleid en beschikbare middelen voor de komende vier jaar, in relatie tot lange termijndoelstellingen, inclusief indicatieve uitvoeringstoets door DLG. <i>Product:</i> indicatie provinciale inzet en mogelijkheden op de concepptabel.
April:	<i>Actie:</i> Rijkspartijen en IPO/provincies stellen de doelenmiddelentabel "Bestuursovereenkomst" vast, met daarin een raming van zowel rijks- als provinciale middelen. <i>Product:</i> doelenmiddelentabel met gezamenlijk inzet van partijen voor het gebiedsgerichte beleid. Deze tabel vormt tezamen met overige afspraken de concept-Bestuursovereenkomst.
Juli:	<i>Actie:</i> IPO/provincies stellen een toedeling per provincie op, uitgaande van de doelenmiddelentabel uit de Bestuursovereenkomst. De provincies schrijven de provinciale uitvoeringsprogramma's (PUP) inclusief een doelenmiddelentabel per PUP. Deze zijn gebaseerd op de gebiedsplannen per gebied en de uitvoeringstoets van de PUP door DLG. <i>Product:</i> per provincie een PUP met een doelenmiddelentabel op het niveau van de betrokken provincie.
September:	<i>Actie:</i> IPO en rijk concretiseren de landelijke doelenmiddelentabel. Enerzijds is de doelenmiddelentabel (top-down) gebaseerd op de beschikbare middelen voor de komende vier jaar. Anderzijds wordt de doelenmiddelentabel (bottom-up) gevoed door prestaties zoals weergegeven in de 12 PUP's. Op basis van deze tabel worden afspraken gemaakt over de te behalen prestaties voor de beschikbare middelen binnen de komende vier jaar. Hierbij worden afspraken geconcretiseerd over monitoring en verantwoording. <i>Product:</i> Het concept uitvoeringscontract.
December:	Na bestuurlijke besluitvorming in de maanden september tot december, vindt ondertekening van de Bestuursovereenkomst en het uitvoeringscontract uiterlijk plaats in de derde week van december;

2. dat partijen deze Bestuursovereenkomst sluiten voor de voortschrijdende periode van 2002 tot en met 2005.
3. dat partijen de doelen en de daarvoor beschikbare financiële middelen, zoals aangegeven in de bij deze overeenkomst behorende doelenmiddelentabel, beschouwen als uitgangspunt voor de door de provincies op te stellen provinciale uitvoeringsprogramma's.
4. dat partijen op basis van de Bestuursovereenkomst en de provinciale uitvoeringsprogramma's het uitvoeringscontract sluiten, waarin de afspraken worden vastgelegd over de door de provincies te realiseren doelen voor het landelijk gebied en de daarvoor in te zetten middelen van het rijk en de provincies.

5. dat partijen in het uitvoeringscontract 2002-2005 weergeven op welke wijze en onder welke voorwaarden provincies binnen aangegeven hoofddoelen de middelen met flexibiliteit kunnen inzetten.
6. dat partijen de op basis van het uitvoeringscontract jaarlijks overeengekomen financiële middelen, voor zover van toepassing, ter beschikking zullen stellen via het Nationaal Groenfonds.
7. dat partijen na afloop van elke vierjaarlijkse periode gezamenlijk de beleidsrealisatie en bestedingen evalueren op basis van de voortschrijdende uitvoeringscontracten en de provinciale verantwoordingen. Deze eerste vierjaarlijkse evaluatie vindt derhalve plaats na afloop van 2004.
8. dat deze Bestuursovereenkomst en het uitvoeringscontract alleen bij zwaarwegende omstandigheden kunnen worden herzien, nadat hierover tevoren bestuurlijk overleg heeft plaatsgevonden en de gevolgen voor de uitvoering van het beleid (realisatie afspraken) in beeld zijn gebracht.

Rijksdoelen en –middelen:

10. dat in deze Bestuursovereenkomst de operationele rijksdoelen geformuleerd zijn met indicaties van de daarvoor beschikbare middelen voor een voortschrijdende periode van vier jaar.
11. dat de rijksbijdragen de systematiek van de rijksbegroting volgen, hetgeen betekent dat de hoogte van de rijksbijdragen voor het eerste jaar (2002) is gegarandeerd. De bijdragen voor de jaren 2, 3 en 4 volgen de systematiek van de rijksbegroting en worden op grond van de Bestuursovereenkomst gehanteerd ten behoeve van de programmering van de jaren 2, 3 en 4.
12. dat het rijk met ingang van de begroting 2002 de beschikbare middelen eenduidiger koppelt aan de beleidsdoelen (VBTB).

Inzet provincies:

13. dat provincies op basis van deze Bestuursovereenkomst de in de vierde overweging bedoelde provinciale uitvoeringsprogramma's opstellen, waarin de te behalen rijks- en provinciale doelen voor de aan te wijzen regio's en gebieden gekoppeld worden aan de beschikbare rijks- en provinciale middelen.
 14. dat de provinciale uitvoeringsprogramma's voor de periode 2002-2005 de basis vormen voor het uitvoeringscontract 2002-2005.
 15. dat de provinciale bijdragen de systematiek van de provinciale begrotingen volgen, hetgeen betekent, dat de hoogte van de provinciale bijdragen voor het eerste jaar (2002) is gegarandeerd. De bijdragen voor de jaren 2, 3 en 4 volgen de systematiek van de provinciale begrotingen en worden op grond van de Bestuursovereenkomst gehanteerd ten behoeve van de programmering van de jaren 2, 3 en 4.
- dat de provincies jaarlijks aan het rijk een verantwoording afleggen over de in het voorgaande jaar behaalde beleidsprestaties en besteding van middelen.17.

Gemeenschappelijke agenda:

dat partijen de doelenmiddelen tabel voor de gebiedsgerichte inrichting van het landelijk gebied nader concretiseren, overeenkomstig de bij deze tabel gevoegde lijst van procesafspraken (zie ook artikel 14 van het uitvoeringscontract).19.

18. dat partijen afspreken dat de volgende actiepunten/afspraken, welke van belang zijn voor het functioneren van het Sturingsmodel, in de komende periode gezamenlijk aangepakt worden:
- a) De bestaande en in ontwikkeling zijnde gebiedsgerichte rijksregelingen worden door het rijk aangepast aan de uitgangspunten en afspraken van het Sturingsmodel en onder de werkingskracht daarvan gebracht, waarbij ernaar gestreefd wordt dit per 1-1-2004 gerealiseerd te hebben, tenzij anders vermeld;
 - In werking treden Reconstructiewet.
 - Uitvoering Reconstructie samenvoegen met de subsidieregeling SGB (2002).
 - In werking treden Wet Inrichting Landelijk Gebied; op dit moment is de Landinrichtingswet van kracht.
 - Uitvoering Landinrichting samenvoegen met de subsidieregeling SGB/reconstructie (2003).
 - Inrichtingscomponent Subsidieregeling Natuurbeheer (SN) en Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN) in relatie tot subsidieinstrumentarium en inrichtingsmiddelen landinrichting (2003).
 - Relatie robuuste verbindingen en kwaliteitsimpuls landschap uit de Nota Natuur voor Mensen, Mensen voor Natuur (NvM) en de Bestuursovereenkomst (2002).
 - Opstellen regelingen over soortenbeleid, vrijwillig landschapsbeheer en uitvoering Natuurbeschermingswet (uiterlijk 2004).
 - Relatie Programma beheer en Bestuursovereenkomst (2004).
 - Relatie Belvédère en Bestuursovereenkomst (2002).
 - Relatie regeling Kwaliteitsimpuls Nationale Landschappen en Bestuursovereenkomst (2002).
 - Bundelen subsidiegelden voor aanpak bodemverontreiniging met andere subsidie-regelingen voor het landelijk gebied (1 januari 2005).
 - d) Monitoring, toetsing, verantwoording en consequenties: het gezamenlijke evaluatie- en monitorsysteem gekoppeld aan het uitvoeringscontract wordt uitgewerkt. Hierover worden vervolgens nadere afspraken gemaakt. Voorts zullen afspraken over verantwoording en consequenties worden uitgewerkt.
 - f) Ten minste tweemaal per jaar vindt een bestuurlijk overleg plaats over de voortgang van de Bestuursovereenkomst en het uitvoeringscontract tussen rijk en het IPO.
 - g) Vóór 1 maart 2002 zal het protocol voor de verzelfstandiging van DLG in een bestuurlijk overleg worden overeengekomen.
 - h) Op 1 januari 2004 zal DLG zijn verzelfstandigd conform het protocol.
- Op voorstel van het) Regiebureau POP worden op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt over het opnemen van afspraken uit het PlattelandsOntwikkelingsplan (POP) in de Bestuursovereenkomst 2003-2006.
- k) De partijen streven naar een gedegen afstemming tussen de Bestuursovereenkomst gebiedsgerichte inrichting landelijk gebied en het Nationaal Bestuursakkoord water. Uitgangspunt hierbij is dat de ambitieniveaus en inzet van middelen voor overlappende beleidsdomeinen, waaronder die aangaande 'verdroging, diffuse bronnen en herstel van watersystemen', in beide overeenkomsten gelijk zijn.
 - l) In 2003 (en 2004) is sprake van een tijdelijk beperktere verplichtingenruimte voor landinrichting. Gelet op de gewenste continuïteit van landinrichting (uitfinanciering oude verplichtingen en tegelijkertijd realisering van nieuwe groene doelen op korte termijn) is er behoefte aan verhoging van de verplichtingenruimte op korte termijn. Voor 2002 zijn afspraken gemaakt (zie lijst procesafspraken). Voor de jaren 2003 en 2004 zullen LNV en de provincies de knelpunten inventariseren. Voor deze knelpunten wordt gezamenlijk gezocht naar oplossingen.

Gebieden

19. Gebiedenselectie SGB 2002

Groningen:

1. Westerwolde;
2. Zuidelijk Westerkwartier;
3. Wierden;
4. Gorecht;
5. Midden Groningen;
6. Reitdiep;

Fryslan:

7. Zuidoost Fryslan;
8. Zuidwest Fryslan;
9. Noordelijke Wouden;
10. Centraal Merengebied;
11. Waddengebied;

Drenthe:

12. Eelder- en Pelzerdiep;
13. Drenthe Aa en Elperstroom;
14. Hunze;
15. Zuidwest-Drenthe;
16. Oude Diep;
17. Reest;
18. Mars- en Westerstroom;

Overijssel:

19. Zuidwest Twente;
20. Noordoost Twente;
21. Noordwest Overijssel;
22. Vecht-Regge;
23. Reest;
24. Salland;

Gelderland:

25. Oost Achterhoek;
26. West Achterhoek en Liemers;
27. Graafschap;
28. Veluwe;
29. Gelderse vallei;
30. Strategisch actiegebied Groesbeek;
31. Proeftuin Ooijpolder-Bekken;
32. EVZ's in rivierengebied*;

Flevoland:

33. Randmeerzone Oostelijk Flevoland;
34. Oostrand Noordoostpolder;
35. Oostvaardersplassen (Almere)
36. Schokland

Utrecht:

37. Cluster Praamgracht;
38. EVZ's uit de EHS*;
39. Gelderse Vallei;

- 40. Langbroekerwetering;
- 41. Loosdrechtse Plassen;
- 42. Utrechtse Heuvelrug;
- 43. De Venen;

Noord-Holland:

- 44. Texel;
- 45. -Kustgebied
 - Kop van Noord-Holland (EVZ)*;
- 46. NH-Midden;
- 47. Gooi en Vechtstreek;

Zuid-Holland:

- 48. Leiden / Duin en Bollenstreek;
- 49. Den Haag – Katwijk;
- 50. Rijn- en Gouwestreek;
- 51. Groenblauwe Slinger;
- 52. De Waarden;
- 53. Hollandsche IJssel;
- 54. Goeree-Overflakkee;
- 55. Hoeksche Waard;

Zeeland:

- 56. Gebied Schouwen;
- 57. Gebied Walcheren;
- 58. Gebied West-Zeeuwsch-Vlaanderen;
- 59. Veerse Meergebied;

Noord-Brabant:

- 60. Langstraat Binnenpolder Capelle;
- 61. Robuuste Landschapszone Mark-Dintel-Baronie;
- 62. De Peel;
- 63. Peel en Maas;
- 64. Boven-Dommel;
- 65. Beerze-Reusel;
- 66. Maas en Meijerij;
- 67. Meijerij;
- 68. De Baronie;
- 69. Brabantse Wal;
- 70. Mark-Dintel (EVZ)*;

Limburg:

- 71. WCL-gebied;
- 72. Groote Molenbeek;
- 73. Venray;
- 74. Maasduinen;
- 75. pilot Nederweert;
- 76. Oostrumse Beek;
- 77. Helden-Maasbree;
- 78. Heuvelland / Zuid-Limburg

* Dit betreft EVZ's waarmee wordt ingestemd wanneer er sprake is van een integrale gebiedsgerichte aanpak.

Aldus overeengekomen en getekend in viervoud te Den Haag,
13 februari 2002,

DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW,
NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

G.H. Faber

DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING,
RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER,
Namens deze,

DE DIRECTEUR-GENERAAL RUIMTELIJKE ORDENING,

ir. I.M. Bakker

DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATERSTAAT

drs. J.M. de Vries

DE PROVINCIES,
Namens deze,

DE VOORZITTER VAN HET INTERPROVINCIAAL OVERLEG

J. Franssen

EN,

DE SECRETARIS VAN HET INTERPROVINCIAAL OVERLEG

drs. G. Beukema